

Systém podpory specifických regionů v podmínkách Pardubického kraje

Obsah

1. Úvod	1
2. Vymezení specifických regionů Pardubického kraje	2
2.1. Problémové regiony	2
2.2. Regionální centra	7
2.3. Obce do 3000 obyvatel	7
2.4. Sociálně vyloučené lokality	9
2.5. Centra cestovního ruchu	10
2.6. Obce se zhoršenými podmínkami z pohledu životního prostředí	11
2.7. Aktualizace vymezení specifických území Pardubického kraje	10
3. Implementace územní dimenze v aktivitách Pardubického kraje	10
3.1. Implementace územní dimenze v rámci přípravy koncepčních dokumentů Pardubického kraje	11
3.2. Dotační programy Pardubického kraje	11
3.3. Individuální dotace poskytované Pardubickým krajem	11
3.4. Nefinanční podpora jiných subjektů ze strany Pardubického kraje	11
3.5. Aktivity Pardubického kraje na vlastním majetku (včetně svých příspěvkových nebo zakládaných organizací)	12
4. Monitoring naplňování územní dimenze a návrh dalšího postupu	12
5. Využití integrovaného přístupu v podmínkách Pardubického kraje	18

1. Úvod

Rada Pardubického kraje v rámci svého programového prohlášení pro volební období 2020 - 2024 vyhlásila, že jejím cílem je vyvážený a udržitelný rozvoj Pardubického kraje. Výrazným akcentem bude snižování sociálních a ekonomických rozdílů mezi jednotlivými mikroregiony kraje včetně příhraniční oblasti s Polskem. Rada Pardubického kraje hodlá podpořit rozvoj problémových a jinak specifických regionů v Pardubickém kraji územně cílenými nástroji. Pro účinnou podporu specifických regionů je nutno ve větší míře než dosud:

- koncentrovat podporu krajských dotačních nástrojů na vybrané regiony,
- při realizaci aktivit Pardubického kraje jako instituce (jak aktivit na svém majetku, tak i jiných aktivit) v maximálně možné míře zohledňovat specifické potřeby jednotlivých regionů.

Odbor rozvoje proto připravil tento materiál, ve kterém jsou konkretizovány způsoby podpory specifických regionů kraje. Specifické regiony kraje ztotožňujeme v tomto materiálu s pojmem typ územní dimenze. Pro účely tohoto materiálu na pracovní úrovni byly definovány následující typy specifických regionů Pardubického kraje:

- Problémové regiony kraje.
- Regionální centra.
- Obce do 3000 obyvatel.
- Sociálně vyloučené lokality na území kraje.
- Centra cestovního ruchu.
- Obce se zhoršenými podmínkami z pohledu životního prostředí.

2. Vymezení specifických regionů Pardubického kraje

2.1. Problémové regiony

Vymezení problémových regionů kraje je součástí Strategie rozvoje Pardubického kraje 2021 – 2027, která byla schválena na jednání ZPk dne 23.2.2021. Její poslední aktualizovaná verze byla schválena na jednání ZPk dne 15.4.2025. Aktualizace se týkala zejména změny vymezení problémových obcí a změny vymezení správních obvodů obcí s pověřenými obecními úřady (SO POÚ).

Kraj vymezuje problémové regiony kraje na úrovni:

- a) správních obvodů obcí s pověřenými obecními úřady (SO POÚ)
- b) správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Problémové správní obvody obcí s pověřenými obecními úřady

Pro hodnocení situace na úrovni správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ) bylo zvoleno osm ukazatelů odrážející sociální a ekonomickou situaci v území. Výběr ukazatelů je limitován dostupností aktuálních dat na úrovni SO POÚ (tj. dat, která jsou dostupná každý rok). Aby byla časově jednotná a srovnatelná, byla při aktualizaci vymezení na jaře 2025 většinou zvolena data za rok 2023, protože data za rok 2024 nebyla v dané době dostupná za všechny zvolené ukazatele. V následující tabulce jsou ukazatele blíže specifikovány.

Přehled ukazatelů pro vymezení problémových území Pardubického kraje

<i>Ukazatel</i>	<i>Způsob výpočtu</i>	<i>Období</i>	<i>Zdroj dat</i>	<i>Možná aktualizace</i>
Změna počtu obyvatel	počet obyvatel v roce 2023 / počet obyvatel v roce 2014 * 100	2014–2023 (k 31. 12.)	Český statistický úřad	ročně
Index stáří	počet osob ve věku nad 65 let / počet osob ve věku 0–15 let * 100	2023 (k 31. 12.)	Český statistický úřad	ročně
Intenzita bytové	počet dokončených bytů /	Počty	Český statistický úřad	ročně

<i>Ukazatel</i>	<i>Způsob výpočtu</i>	<i>Období</i>	<i>Zdroj dat</i>	<i>Možná aktualizace</i>
výstavby	počet obyvatel * 1000	dokončených bytů v období 2014-2023		
Podíl nezaměstnaných osob	Počet uchazečů o zaměstnání / počet osob ve věku 15–64 let * 100	31. 12. 2024	Úřad práce ČR	měsíčně
Počet pracovních míst na 1000 obyvatel	Počet pracovních míst v obci / počet obyvatel * 1000	31. 12. 2023	MF ČR (Příloha k vyhlášce o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmu)	ročně
Podíl osob v exekuci	Odečet hodnoty z mapy (data za SO OPR, tj. všechny SO POÚ v daném SO ORP mají totožnou hodnotu)	31.12.2024	https://mapazadluzeni.cz	měsíčně
Počet podnikatelů na 1000 obyvatel	Počet podnikajících fyzických osob + počet podnikajících právnických osob / počet obyvatel * 1000	31. 12. 2023	CzechInvest	ročně
Podíl VŠ na počet obyvatel	Počet VŠ/počet obyvatel ve věku 15+	SLBD 2021	Český statistický úřad	Cca 1 x za 10 let

Za každý z těchto 8 ukazatelů bylo vytvořeno pořadí jednotlivých 26 POÚ. Ty byly rozděleny do 3 stejně velkých souborů (podprůměrná hodnota, průměrná hodnota, nadprůměrná hodnota). Výsledný koeficient je tvořen rozdílem počtu nadprůměrných hodnot a podprůměrných hodnot. V následující tabulce mají nadprůměrné hodnoty zelenou výplň, průměrné hodnoty jsou bez výplně a podprůměrné hodnoty mají oranžovou výplň.

Hodnoty ukazatelů za SO POÚ

SO POÚ	% změna počtu obyvatel 2023/2014	Index stáří (31. 12. 2023)	Intenzita bytové výstavby (počet dokončených bytů - období 2014-2023/1000 obyvatel střední stav)	Míra nezaměst. v % (31.12. 2024)	Počet pracovních míst na 1000 obyvatel (31.12.2023)	Podíl osob v exekuci, 31.12.2024 (data za SO ORP)	Počet podnikatelů v přepočtu na 1000 obyvatel (k 31. 12. 2023)	Podíl osob s VŠ vzděláním / počet obyv. 15+ (SLBD 2021)	Koeficient (počet nadprůměr. hodnot -počet podprůměr. hodnot)
Moravská Třebová	97,21	152,9	16,71	6,3	469	5,9	106,74	9,25	-7
Svitavy	97,38	142,5	15,32	4,4	524	6,4	114,69	10,63	-6
Jevíčko	100,29	145,9	28,57	5,4	474	5,9	115,86	10,32	-5
Králíky	97,58	149,2	37,81	3,9	501	6,7	124,55	8,06	-4
Skuteč	99,89	147,9	16,47	3,2	424	4,7	133,00	9,22	-4

Chvaletice	103,03	136,8	31,33	4,7	380	6,3	108,68	9,79	-4
Chrast	102,56	128,6	23,14	4,1	319	4,7	121,69	9,31	-3
Třemošnice	105,39	162	16,89	3,5	521	4,7	115,44	10,43	-3
Hlinsko	99,46	146,1	28,49	4	425	4,1	139,62	10,48	-3
Česká Třebová	96,73	127,4	19,01	3,4	559	6,4	105,67	11,66	-2
Vysoké Mýto	101,7	135,2	15,34	3,1	731	4,8	111,82	12,97	-1
Lanškroun	100,08	123,6	24,23	4	584	4,3	118,12	11,82	0
Přelouč	110,32	135,1	32,93	4	470	6,3	125,89	12,15	0
Chocně	100,58	140,4	20,98	2,5	513	4,8	120,81	12,99	0
Ústí nad Orlicí	99,83	141,5	17,56	2,6	614	4,7	123,55	14,83	0
Heřmanův Městec	105,77	130,5	33,36	3,5	331	4,7	126,78	11,75	1
Nasavrky	100,26	140,8	28	3,8	347	4,7	149,15	13,02	1
Polička	102,1	132,7	25,94	2,7	539	3,3	123,97	12,09	2
Jablonné n. O.	99,91	120,5	23,84	2,5	509	3,4	128,24	12,13	2
Lázně Bohdaneč	108,42	108,8	43,16	2,9	445	6,2	131,09	15,82	4
Žamberk	100,8	130,3	23,17	2,9	553	3,4	140,96	13,14	5
Pardubice	106,33	124,3	37,74	3,2	767	6,2	149,61	21,26	5
Letohrad	103,03	116,4	29,56	2,5	670	3,4	128,22	13,45	6
Holice	107,13	118	37,46	1,9	377	4	129,39	13,97	6
Litomyšl	104,24	122,2	23,08	2,3	539	2,7	133,61	14,66	6
Chrudim	103,5	125,9	32,88	3,3	628	4,7	149,15	17,29	6

Pramen: Český statistický úřad, MFČR, Úřad práce ČR, Mapa zadlužení, vlastní výpočty

Na základě zvolených ukazatelů a hodnocení kumulace problémů bylo jako **problémové regiony Pardubického kraje z hlediska socioekonomického rozvoje** vymezeno 10 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, a to **Česká Třebová, Třemošnice, Králíky, Chvaletice, Svitavy, Jevíčko, Moravská Třebová, Hlinsko, Chrast a Skuteč**. Tyto POÚ mají 27,3 % z celkového počtu obyvatel Pardubického kraje.

Problémové správní obvody obcí s rozšířenou působností

Vymezení problémových správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) bylo převzato ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (viz <https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>). Indikátory pro jejich výběr byly následující:

- intenzita bytové výstavby,
- hrubá míra celkového přírůstku,
- index stárí,
- podíl nezaměstnaných osob,
- intenzita podnikatelské aktivity.

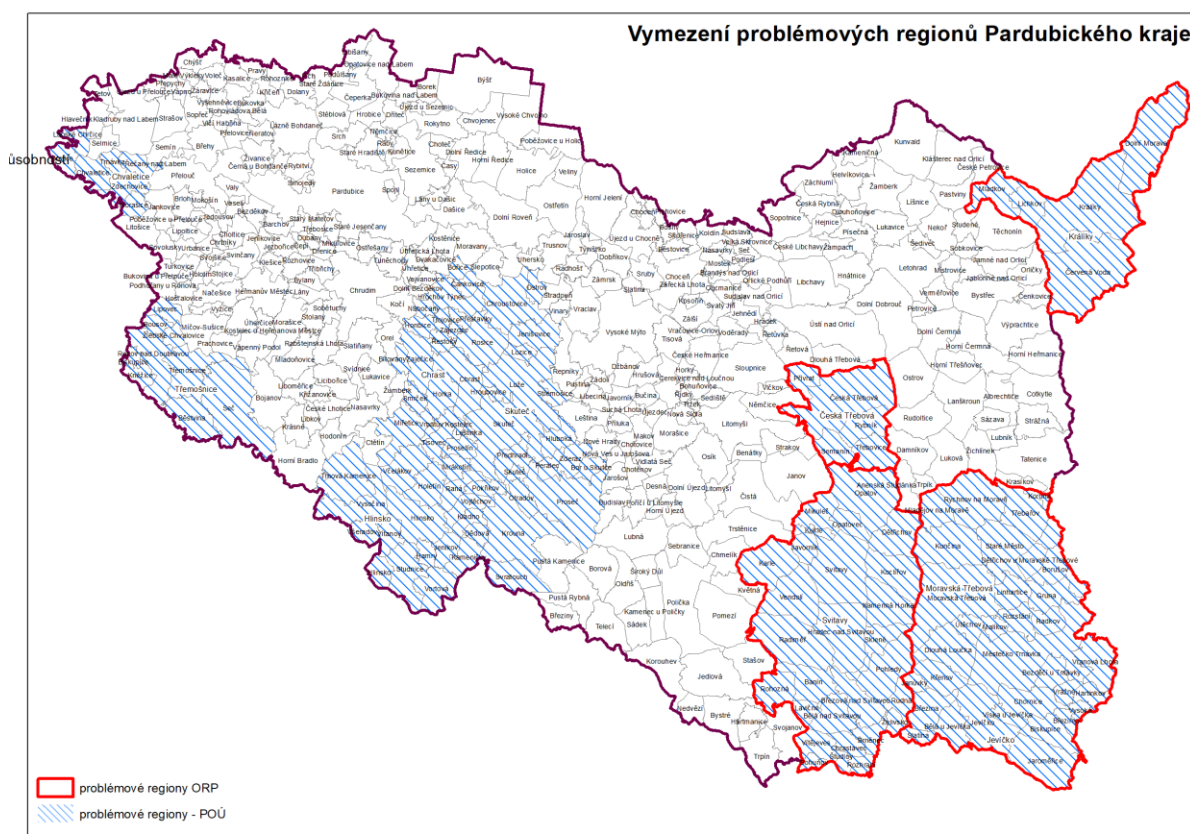
Vymezeny byly správní obvody ORP, které vykazují nejhorší výsledky v těchto indikátorech a v nichž žije 25 % obyvatel Česka. V případě Pardubického kraje jsou jako problémové ORP vymezeny následující správní obvody obcí s rozšířenou působností:

1. Králíky,
2. Moravská Třebová,
3. Česká Třebová,
4. Svitavy.

Jedná se o 71 obcí s celkem cca 83,8 tis. obyvatel, což činí 16 % obyvatel celého Pardubického kraje.

Výsledná mapa problémových regionů

Výsledná mapa problémových regionů Pardubického kraje je prostým sjednocením obou přístupů k jejich vymezení uvedených v bodech a), a b). Toto pojetí umožňuje zacílit podporu na takovou velikostní úroveň regionů POÚ a ORP), které jsou pro daný typ podpory nejvhodnější (vybrat jakoukoli velikostní úroveň nebo jejich kombinaci).

2.2. Regionální centra

Vymezení regionálních center na území Pardubického kraje působností bylo převzato ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Zároveň koresponduje s kategorizací sídel uvedené v platných Zásadách územního rozvoje ČR. Regionální centra plní v území stabilizační roli a měla by plnit roli center daného regionu. Měla by mít základní občanskou vybavenost využívanou „svými“ obyvateli a

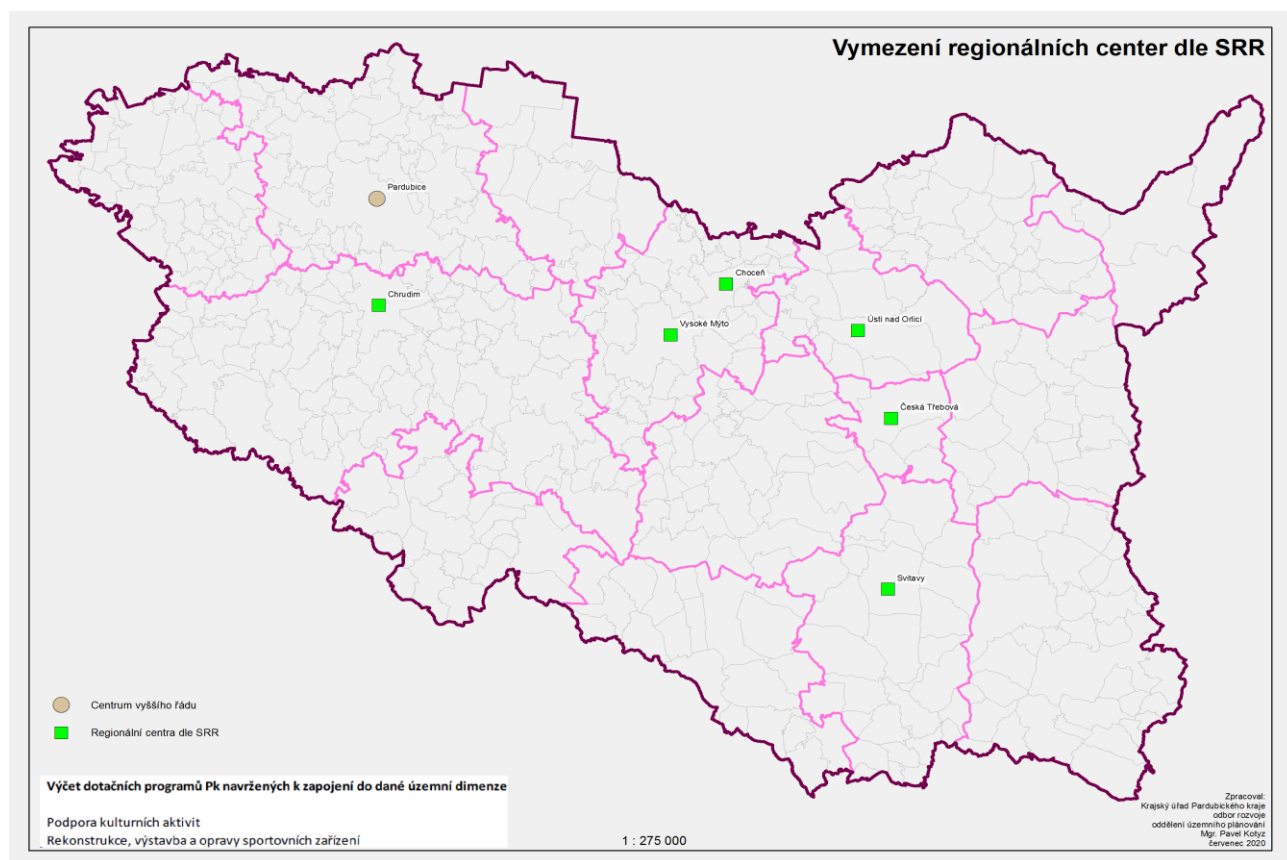
měla by poskytovat obyvatelům svého spádového regionu i možnost využívat občanskou vybavenost vyššího řádu. (např. střední školy, divadla, sportovní zařízení apod.). Udržení a další rozvoj polycentrického sídelního systému je pro rozvoj Pardubického kraje žádoucí. Vzhledem k roztržité sídelní struktuře ČR je žádoucí i posilování role regionálních center při koordinaci rozvoje svého zejména venkovského zázemí. V tomto smyslu (tedy doplnění příslušné občanské vybavenosti a posílení koordinační role) by měla být i koncipována jejich podpora.

Roli regionální centra vyššího řádu plní **statutární město Pardubice, které je součástí jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace.**

Na základě Strategie regionálního rozvoje ČR 21 byla dále jako regionální centra vymezena města:

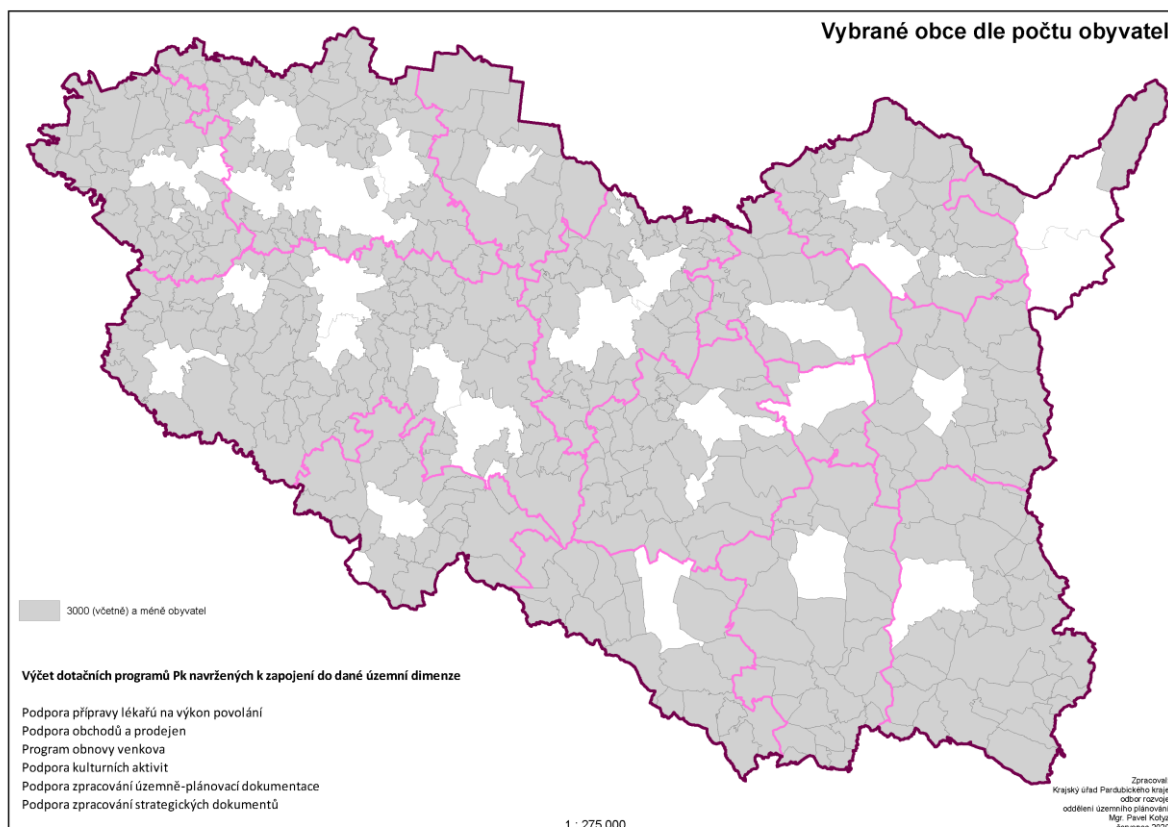
1. Chrudim,
2. Svitavy,
3. Česká Třebová,
4. Ústí nad Orlicí,
5. Choceň,
6. Vysoké Mýto

V těchto městech žije cca 182 tis. obyvatel, což je cca 35% obyvatel Pardubického kraje

2.3. Obce do 3000 obyvatel

Tento aspekt územní dimenze byl zvolen zejména z toho důvodu, že obce s menším počtem obyvatel (bez ohledu v kterém regionu leží) mají z tohoto titulu určité nevýhody oproti větším obcím (tedy převážně městům). Obvykle mají ve srovnání s většími obcemi menší finanční prostředky pro svůj rozvoj (nejen absolutně, ale i v relativním vyjádření vztahenému na počet obyvatel.). Mají problematičtější dostupnost služeb, za kterými musí obvykle vyjíždět. Ve srovnání s většími obcemi mají většinou omezený aparát pro řízení obce (typicky pouze neuvolněný starosta a účetní). K 1.1.2020 v těchto obcích žilo cca 225 tis. obyvatel, což je cca 43 % veškerého obyvatelstva kraje. Vzhledem ke stávajícím metodickým vymezením (např. ČSÚ) je lze označit jako venkovské obce.

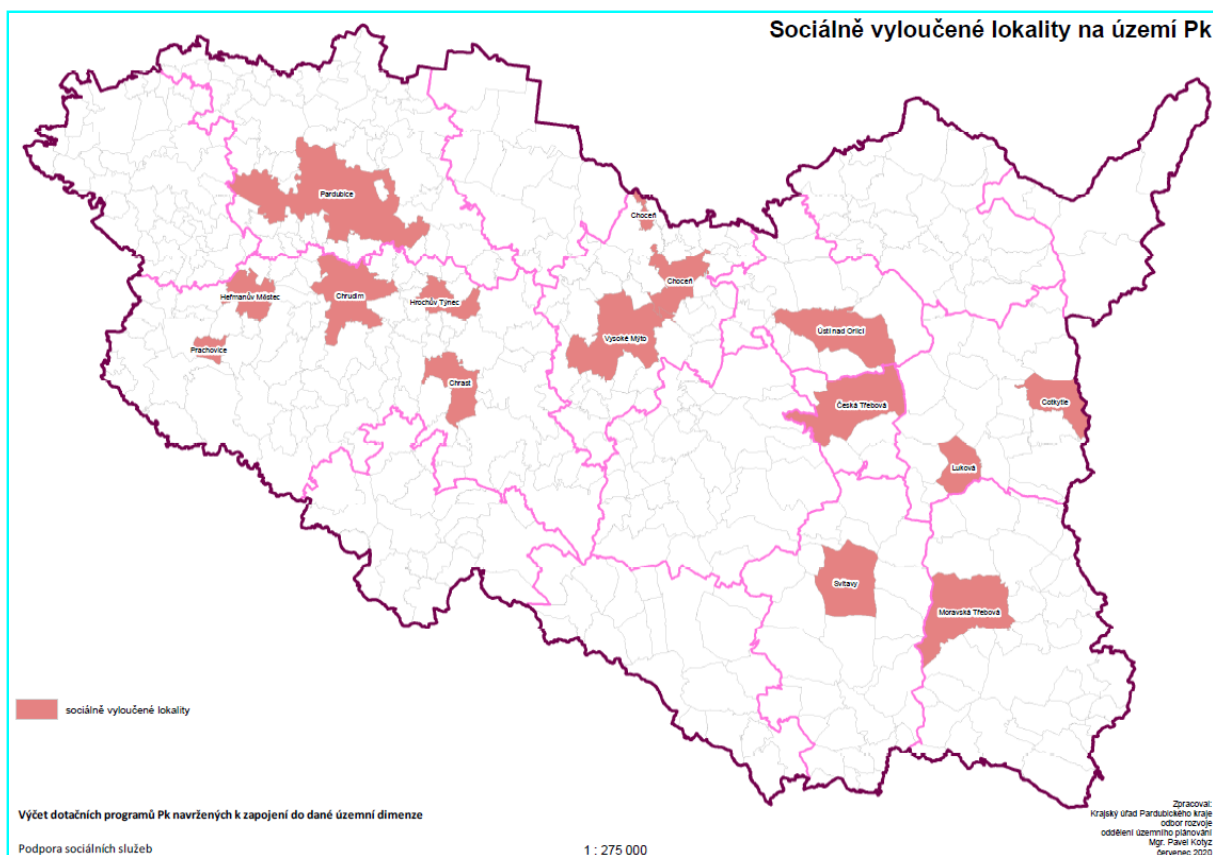

2.4. Sociálně vyloučené lokality

Mimo vymezení problémových území z pohledu zejména jejich ekonomického rozvoje je třeba vymezit i specifické regiony z pohledu jejich sociálních charakteristik. Vymezení sociálně vyloučených lokalit v Pardubickém kraji vychází z mapy sociálně vyloučených lokalit v ČR v roce 2015. Tato mapa je jedním z hlavních výstupů výzkumného projektu Ministerstva práce a sociálních věcí „Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR“, který byl realizován společností GAC spol. s r. o. Projekt si kladl za cíl identifikovat a popsat sociálně vyloučené lokality a porovnat jejich stav s rokem 2006, kdy se realizovalo první velké mapování. Cílem bylo vyhodnotit vývoj a změny v rozmístění sociálně vyloučených lokalit od stavu zachyceného původní analýzou a mapou do současnosti s ohledem na aktuální či očekávaný vznik nových lokalit, možný zánik stávajících či změnu jejich charakteru co do počtu obyvatel, velikosti a kvality života v nich.

Ve stávajících SVL (14 měst a obcí) žije cca 205 tis. obyvatel, což je cca 39% obyvatelstva Pardubického kraje.

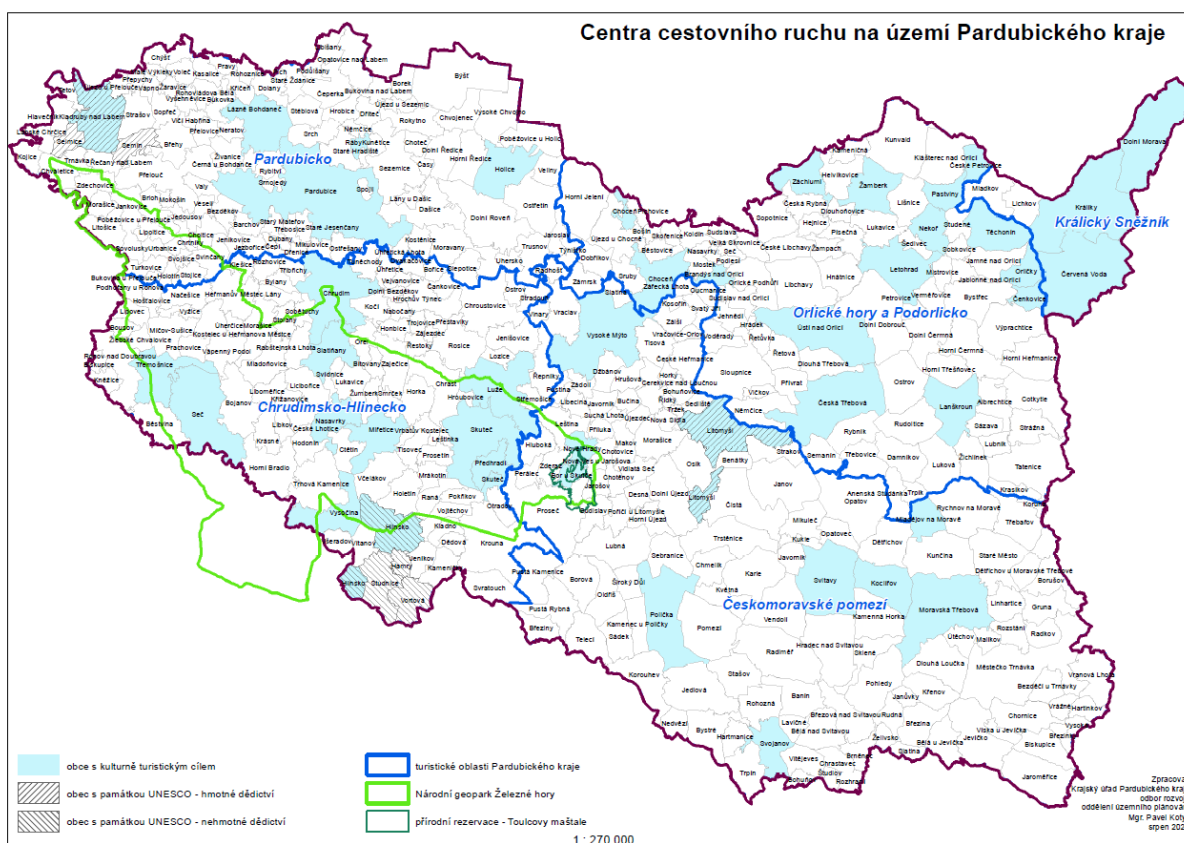
V současné době se zpracovává na národní úrovni aktualizovaná mapa sociálního vyloučení. Až bude tato mapa k dispozici, bude tento dokument aktualizován.

2.5. Centra cestovního ruchu

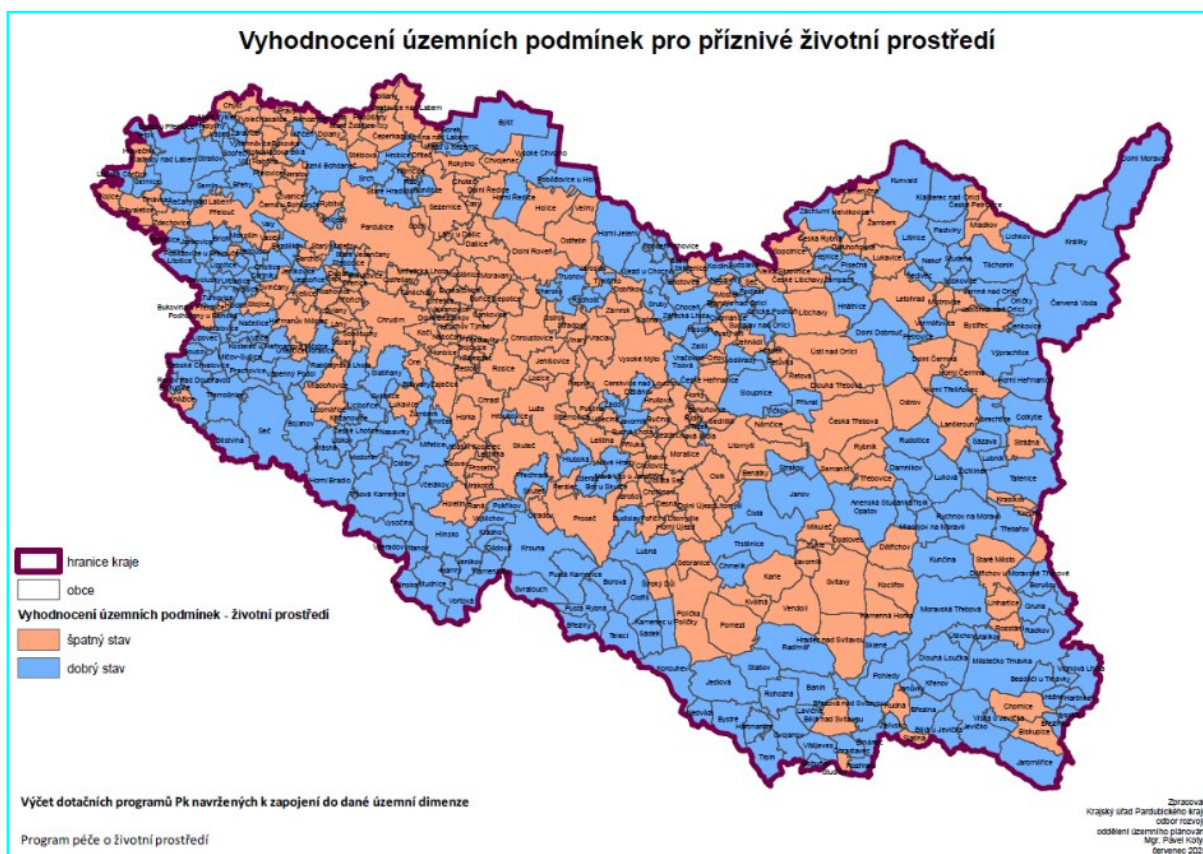
Vymezení specifických regionů z pohledu cestovního ruchu vychází z předpokladu, že cestovní ruch je významným sektorem hospodářství a přináší sebou další rozvoj i v navazujících sektorech. Na rozdíl od ostatních typů specifických regionů zde dojde k zacílení podpory na nejdůležitější centra cestovního ruchu v Pardubickém kraji. V těchto centrech jsou umístěny významné kulturně-turistické cíle (dále KTC), které mají velký potenciál dalšího rozvoje a do nichž již nyní přijíždí nezanedbatelný počet návštěvníků. Jejich podpora má tedy předpoklad pro vysoký ekonomický efekt, a proto by tato centra měla být prioritně rozvíjena. Vymezení lokalit center cestovního ruchu se vztahuje ke katastrům měst a obcí, na jejichž území se nachází významný KTC. Vymezení lokalit center cestovního ruchu bylo provedeno již v roce 2010 a v roce 2021 bylo aktualizováno odborem kultury, sportu a cestovního ruchu Krajského úřadu Pardubického kraje, a to ve spolupráci se všemi pěti oblastními organizacemi cestovního ruchu působícími na území kraje.

Územní dimenze CR pro Pk 2021 zahrnuje 43 měst a obcí na jejichž území se nachází KTC, území Národního geoparku Železné hory, přírodní rezervace Toulouvcovy Maštale a tři lokality zapsané na seznamu hmotného a nehmotného dědictví UNESCO (nehmotné dědictví – Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku; hmotné dědictví – zámek Litomyšl a Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem).

2.6 Obce se zhoršenými podmínkami z pohledu životního prostředí.

Volba specifických území má za cíl postihnout různost jednotlivých regionů v Pardubickém kraji. Předchozí vymezení specifických území bylo zaměřeno zejména na jejich vymezení z pohledu ekonomické úrovně jejich rozvoje nebo (v případě sociálně vyloučených lokalit) na jejich vymezení z pohledu sociálních charakteristik obyvatelstva. Pro kompletní pohled na specifické regiony je třeba zařadit i vymezení, které postihuje oblast kvality životního prostředí. Jedná se o vymezení na úrovni obcí. Vymezení těchto obcí je převzato z aktuální verze územně analytických podkladů Pardubického kraje. Konkrétně jde o výstupy z vyhodnocení územních podmínek pro pilíř Životní prostředí (viz <https://www.pardubickykraj.cz/uzemne-analyticke-podklady/92049/>).

2.7. Aktualizace vymezení specifických území Pardubického kraje

Všechny navržené typy územní dimenze (resp. vymezení výše uvedených specifických regionů) lze aktualizovat na základě kritérií, která jsou každoročně k dispozici převážně z veřejně dostupných zdrojů. Nicméně v rámci zachování koncepčního přístupu k podpoře těchto území a k možnostem posouzení jejich dlouhodobějšího vývoje navrhujeme přistupovat k jejich případným změnám v intervalu 1 x 4 roky, a to zejména ve vazbě na aktualizaci územně analytických podkladů.

3. Implementace územní dimenze v aktivitách Pardubického kraje

Následující kapitola řeší způsob implementace územní dimenze v aktivitách Pardubického kraje (jde o Pardubický kraj jako subjekt). Přichází s odlišnými typy implementace pro různé typy aktivit Pardubického kraje. Z pohledu typů aktivit pro účely tohoto materiálu rozlišujeme zohlednění typů územní dimenze v rámci:

- a) Přípravy koncepčních dokumentů Pardubického kraje
- b) Dotačních programů Pardubického kraje
- c) Individuálních dotací poskytovaných Pardubickým krajem
- d) Nefinanční podpory jiných subjektů ze strany Pardubického kraje

- e) Aktivit Pardubického kraje na vlastním majetku (včetně svých příspěvkových nebo zakládaných organizací)

3.1. Implementace územní dimenze v rámci přípravy koncepčních dokumentů Pardubického kraje

Ve způsobu implementace Systém podpory specifických regionů je uvedena povinnost zařadit do těchto dokumentů kapitolu, které popisuje vazbu těchto dokumentů na Strategii rozvoje Pardubického kraje 2021 – 2027 a zároveň uvádí, zda koncepce zohledňuje územní dimenzi (podporu specifických území) včetně odůvodnění. Jde o určení, jaký typ územní dimenze koncepce zohledňuje. Gesční odbor pak ve spolupráci s odborem rozvoje a investic připraví návrh této části.

Navrhujeme trvale zdůrazňovat jednotlivým odborům povinnost při předkládání koncepčních materiálů pro jednání samosprávy uvést v nich, zda využívají nějaký typ územní dimenze s odůvodněním (ANO - jaký/NE – proč ne).

3.2. Dotační programy Pardubického kraje

Jedná se o aktivitu, kde podpora specifických území Pardubického kraje je poměrně jednoduše proveditelná. Navrhujeme, aby specifická území ve vybraných dotačních programech Pardubického kraje byla podpořena jedním z následujících způsobů:

- celá alokace pro daný dotační program nebo její část mohou být určeny pro žadatele, realizující projekt v daném typu specifického území
- projekty žadatelů s místem realizace v daném typu specifického území mohou být zvýhodněny formou vyššího podílu poskytnuté dotace na celkových nákladech projektů.

V případě vyhlášení nových dotačních programů navrhujeme, aby v důvodově zprávě pro jejich projednání v Radě Pardubického kraje bylo povinně uvedeno, zda zohledňuje územní dimenzi (podporu specifických regionů) včetně odůvodnění, jaký typ územní dimenze naplňuje.

3.3. Individuální dotace poskytované Pardubickým krajem

V materiálu Systém podpory specifických regionů je uvedeno, že počínaje rokem 2022 bude naplňování územní dimenze u individuálních dotací sledováno u podpořených projektů zpětně. Prakticky to bude znamenat, že v rámci monitorovací zprávy v daném roce odbor rozvoje a investic předloží souhrnnou tabulku, ve které doplní, jaký typ územní dimenze jednotlivé projekty naplňovaly.

3.4. Nefinanční podpora jiných subjektů ze strany Pardubického kraje

Jedná se o široké spektrum aktivit nejrozličnějšího charakteru mnohdy obtížně definovatelných a monitorovatelných (realizace seminářů, školení apod.). Proto navrhujeme, aby plnění této části spočívalo v uvedení prostého seznamu seminářů a školení (zahrnujícího ale i místo semináře), které v daném roce realizovaly jednotlivé odbory.

3.5. Aktivita Pardubického kraje na vlastním majetku (včetně svých příspěvkových nebo zakládaných organizací)

Při rozhodování o přípravě a realizaci projektů na krajském majetku, případně při rozhodování o zajištění služeb poskytovaných Pardubickým krajem navrhujeme připojit informace, zda a jakým způsobem byl při návrhu rozhodnutí o projektech zohledněn daný typ územní dimenze.

Naplňování této aktivity lze rozdělit na 2 části:

1. Informace o naplňování územní dimenze u realizovaných (dokončených) projektů podpořených z evropských fondů v majetku Pk a jeho PO
2. Informace o poskytované podpoře pro příspěvkové organizace Pk včetně PKN

Ad 1)

Pro zajištění potřebných informací byl projektový portál doplněn o parametr územní dimenze (doplnění těchto parametrů u číselníku obcí jako míst realizace). Vzhledem ke skutečnosti, že projektové záměry jsou generovány z projektového portálu, tak se parametr územní dimenze promítá i do projektových záměrů. Zároveň i vedoucí odboru rozvoje a investic je do zpráv o evropských projektech uváděn jako konzultant.

Výše uvedené údaje jsou důležité při předkládání materiálů samosprávě, která rozhodne o předložení daného projektu do výzvy některého z evropských dotačních programů. Stejně jako např. u dotačních programů nebo individuálních projektů je nutno vyhodnotit územní dimenzi u realizovaných projektů.

Ad 2)

Odbor rozvoje a investic se také bude zabývat územní dimenzí u příspěvků za strany Pardubického kraje poskytovaných svým příspěvkovým nebo zakládaným organizací. Přitom využije podklady, které připravuje finanční odbor.

4. Monitoring naplňování územní dimenze a návrh dalšího postupu

V předcházejících kapitolách bylo popsáno, jakým způsobem by měla být územní dimenze uplatňována v rámci jednotlivých aktivit Pardubického kraje. Monitoringem naplňování územní dimenze je pověřen odbor rozvoje a investic. S tímto vědomím navrhujeme, aby odbor rozvoje a investic předložil vždy v termínu do 31.3. na jednání Rady Pardubického kraje zprávu o naplňování územní dimenze za předchozí rok včetně případných návrhů na zlepšení systému monitorování. Získávání informací ohledně naplňování územní dimenze u jednotlivých typů aktivit ovšem vyžaduje úzkou součinnost i ostatních odborů. **Využití integrovaného přístupu v podmínkách Pardubického kraje**

Integrovaný přístup pro vybraná území není nový přístup, ale je to proces, který ukázal, že dokáže přinést výsledky, pokud se na tom shodnou všichni příslušní partneři. Základním rysem tohoto přístupu je koncentrace aktivit, projektů a financí na vybraná témata, která jsou příčinou problémů v území.

Na integrovanost lze nahlížet v několika rovinách:

- **územní** integrovanost, kdy jsou realizovány projekty a aktivity s nadmístním dopadem na jasně vymezeném území či v jeho částech,
- **věcná** integrovanost, kdy jsou koordinovaně realizovány věcně související aktivity, které zpravidla i v důsledku roztržitosti zdrojů bývají prováděny odděleně,
- **finanční** integrovanost, kdy do financování jsou zapojeny zdroje z různých dotačních programů (od úrovně obcí a mikroregionů přes krajské intervence až po státní a evropskou úroveň), případně vlastní finance nebo dokonce jiné finanční nástroje (záruky, zvýhodněné úvěry apod.),
- **organizační** integrovanost, tedy společný koordinovaný postup jednotlivých subjektů v území založený na partnerském principu.

Z pohledu územního vymezení se může jednat o různě velké jednotky. Může jít o území jedné obce či města nebo o širší území vymezené např. administrativně (POÚ, ORP) či vztahově (klasickým příkladem je ITI Hradecko – pardubické aglomerace).

Zcela zásadní a společné pro integrovaný přístup je fakt, že je založen na jednotné strategii území, která je tvořena relevantními místními aktéry.

Pardubický kraj vnímá integrovaný přístup jako nástroj, který může velmi významně přispět k rozvoji specifických oblastí (zejména pak problémových regionů). Pro jeho plné uplatnění je třeba dodržet následující postup:

1. Základní krok musí spočívat ve **vymezení daného území**, a to na základě jak tvrdých dat, kterými kraj disponuje, tak i na základě konzultací přímo v území, kde by se měl ověřit samotný zájem o zamýšlené intervence. **Analýza** nejen místních **stakeholderů** je v tomto případě zcela zásadní.
2. Pro vymezeném území shromáždit dostupné informace z různých dat, dokumentů, rozhovorů, šetření apod. a **sestavit** z nich **východiska**, která budou naznačovat hlavní problémy v území, jejich příčiny a dopady.
3. Získané poznatky a východiska musí být doplněny a verifikovány na mnoha různých setkáních, pracovních skupinách, kulatých stolech, workshopů, a to jak v samotném území, tak i mimo něj ale s aktéry, kteří dění v území přímo ovlivňují (ministerstva, státní organizace, hospodářská komora, regionální organizace atd.). **Jednání jsou vedena zejména s cílem ověřit zjištěná východiska, najít skryté příčiny a vazby problémů v území, zmapovat ochotu aktérů se zapojit do rozvoje území a případně sesbírat jejich projektové záměry.**
4. Na základě podkladů expertně **sestavit první návrh integrovaných řešení pro území**, a to včetně souborů různých projektových záměrů a ten začít projednávat na různých úrovních. Cíl není stanovovat různé cíle a priority, ale řešit jasně vymezené příčiny problémů, a to koncentrací provázaných aktivit.
5. K navrženým řešením musí být následně dopracována jejich charakteristika s cílem **jasně nastavené odpovědnosti, harmonogramu a financování**. Tím se uzavírá tvorba samotné strategie, kterou je třeba finálně sestavit, graficky upravit do atraktivní a čitelné podoby, a hlavně jí schválit na relevantních úrovních.
6. Poté začíná ta nejnáročnější část, a to **samotná příprava a realizace schválených intervencí** na jedné straně a „**maraton**“ **vyjednávání koncentrace a časového souladu poskytování finančních prostředků** na druhé straně.

Je třeba zdůraznit, že strategie nemusí být rozsáhlý dokument. Těžiště spočívá zejména v její návrhové části a v jejím kvalitním projednání se všemi relevantními aktéry. Garantem celého procesu je odbor rozvoje a investic. Navrhujeme, aby tento přístup byl v první řadě uplatněn na území HSOÚ (tedy ORP Králíky, Svitavy, Česká Třebová a Moravská Třebová).

Schváleno v Radě Pk dne 22. 9. 2025 usnesením R/613/25